

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

Київський Політехнік

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

8 листопада 2012 року

№33 (3009)

Сер Роджер Пенроуз прочитав лекцію в КПІ

30 жовтня в залі засідань Вченої ради НТУУ "КПІ" завідувач кафедри математики Оксфордського університету, відомий учений, професор, член Лондонського Королівського товариства, почесний професор багатьох університетів і академій сер Роджер Пенроуз прочитав лекцію на тему "Seeing Signals From Before the Big Bang".

Зустріч сера Пенроуза з науковцями, викладачами, аспірантами і студентами КПІ проведено в рамках його візиту в Україну, організованого компанією СКС. Професор Пенроуз уже поспілкувався зі студентами та викладачами Київського національного університету імені Тараса Шевченка, і лекцією в НТУУ "КПІ" він завершив своє перебування в нашій країні.

Оголошення про візит професора Пенроуза викликало велике зацікавлення серед студентів, науковців і викладачів не лише КПІ, але і інших київських університетів і наукових установ. Зал засідань Вченої ради був заповнений задовго до початку. Тож для того, щоб усі, кому не дісталося місця, могли почути лекцію, в Великій фізичній аудиторії університету було організовано пряму її відеотрансляцію.

Перед лекцією відбулося урочисте засідання Вченої ради університету, під-

час якого ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України Михайло Згуровський вручив професору Пенроузу диплом, мантію та пам'ятний знак Почесного доктора НТУУ "КПІ".

— Візит до університету, де вчилися і працювали видатні науковці, імена яких я пам'ятаю з дитинства, — це для мене велика честь, — так розпочав свій виступ сер Роджер Пенроуз. — Тим більше я вдачний за присудження мені звання Почесного доктора НТУУ "КПІ".

Майже тригодинна лекція професора Пенроуза була присвячена проблемам сучасної космології та астрофізики. В ній ішлося про питання історії, але не людства, а Всесвіту, про найновіші відкриття та концепції в цій царині і про його власне бачення проблем, які нині живо обговорюються у світовому науковому співтоваристві. При цьому, попри високу складність для розуміння непідготовленою людиною предметів досліджень, якими займається професор Пенроуз, і сутності його відкриттів, лекцію він читав так, що навіть студенти, котрі лише почали торкати свій власний шлях у науку, слухали виступ з непідробною цікавістю. Варто додати, що про найскладніші предмети він говорив просто і впродовж усієї лекції не вдавався до склад-

них математичних викладень. Як він сам зауважив: "Думаю, ви відчуваєте по-рівниня, що я не демонструю вам рівняння, які описують процеси, що відбуваються у Всесвіті". Власне ідеяї свої цілком серйозні міркування він супроводжував жартами, які змушували поглянути на проблему по-новому.

Проте зовсім непідготовлених до сприйняття речей, про які розповідав аудиторії видатний англійський учений, було не так уже й багато: більшість його слухачів складали люди, для яких дослідження у сфері точних наук — справа життя. Тож розмова після закінчення лекції швидко перетворилася на живе спілкування професіоналів, не байдужих до сьогоднішніх поглядів на закони розвитку Всесвіту. Деякі запитання свідчили, що присутні згодні не з усіма науковими поглядами професора Пенроуза, але саме на це він і розховував, говорячи на початку своєї лекції, що сподівається не лише на запитання, але й на дискусію.

А закінчилася зустріч своєрідною автограф-сесією: після лекції до професора витягнулася черга бажаючих отримати від нього автограф на одній з його книжок.

ДОВІДКОВО

Сер Роджер Пенроуз — один з найвідоміших фізиків-теоретиків і математиків сучасності. Автор теорії "твісторів", яка зіграла визначну роль у розвитку квантової теорії поля; гіпотези "космічної цензури"; теорії "спінових систем", винахідник "мозаїки Пенроуза", що дозволяє за допомогою двох плітом простої форми заповнити нескінчуно площину; теорії квантового нейтронного ютингу (спільно зі Стюартом Хамерофром), яка розглядає активність людського мозку як квантовий процес, та іншого. Перу професора Пенроуза належать книги, які стали науковими бестселерами, — "Новий розум короля" та "Шлях до реальності". Нагороджений численними відзнаками і преміями, в тому числі премією Альберта Ейнштейна, премією Вольфі з фізики (спільно зі Стівеном Хокінгом), медаллю Конрада та іншими. За видатні заслуги в галузі фізики королева Англії удостоїла його титулу рицаря.

Дмитро Стефанович

Звітно-виборча конференція студентів

Цьогорічна звітно-виборча конференція студентів КПІ традиційно відбулася 18 жовтня в приміщенні Центру культури і мистецтв. У ній взяли участь представники усіх інститутів та факультетів університету, загальна кількість запрошеных складала 309 осіб, присутніх — 217.

Конференцію розпочав голова Студентської ради Олег Десятов: він звітав про роботу органів студентського самоврядування КПІ за період з березня по жовтень 2012 року. Для Олега ця конференція була останньою, оскільки він завершив навчання в КПІ.

Найважливішим питанням порядку денного був пункт "Вибори голови Студентської ради НТУУ "КПІ"". На цю посаду було зареєстровано два кандидати: Олег Крикун (голова студради ФБТ) та Максим Гусак (голова студради ФЕА). Обидва підготували власні програми роботи Студради, в яких, на їхній погляд, було розглянуто найактуальніші питання життя студентів. Програми були представлені де-

Максим Гусак

легатам, і вони мали змогу ставити запитання обом кандидатам. Найактивнішим, напевно, був Борис Архипович Циганок, начальник управління міжнародних зв'язків. Його запитання змусили обох кандидатів пригадати загальну кількість українських та орієнтовну кількість студентів із інших країн, які навчаються в КПІ. Крім того, на прохання Бориса Архиповича, обом кандидатам довелося продемонструвати знання іноземних мов.

І Олег, і Максим протягом дискусій трималися впевнено, відповідали на питання без жодних труднощів. Охочих запитати було немало, проте час був обмежений: навіть із незначним порушенням регламенту, усіх не вислухали.

Шляхом таємного голосування делегати визначили нового голову Студентської ради. Ним

став Максим Гусак — він отримав 106 голосів. Основним напрямом роботи він визначив створення відділу працевлаштування студентів, який полегшить пошуки робочих місць для студентів та випускників КПІ.

На завершення конференції делегати ухвалили рішення про присвоєння звання Почесного голови Студентської ради НТУУ "КПІ" Олегу Десятову і звання Почесного секретаря Студентської ради Віталію Солонусі. Крім

того, креативні активісти Студради презентували відеоролик із подяками та привітаннями Олегу з нагоди закінчення терміну перебування на посаді голови Студради.

Отож, розпочинається черговий етап роботи Студентської ради НТУУ "КПІ" на чолі з новообраним головою. Бажаємо йому натхнення та успіху в реалізації задуманого!

За інф. Студентської ради НТУУ "КПІ"

Студентська рада НТУУ "КПІ"

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

1 **Обрано голову
Студради
НТУУ "КПІ"**

2 **Візит ректора
з Алжиру**

•••••
**Ними
пишається ФЕЛ**

•••••
**Інкубатор
інноваційних
ідей**

•••••
**Навчальна
практика**

3 **До 325-річчя
"Начал"**
I. Ньютона

4 **Пам'ятник
"шарі" у КПІ**

•••••
**Міжнародна
виставка
з освіти**

•••••
**До Дня
української
писемності
та мови**

Візит ректора Національної політехнічної школи з Алжиру

24 жовтня НТУУ "КПІ" відвідав ректор новостворюваної Національної політехнічної школи в м. Константин (Республіка Алжир), професор Університету Менгоурі м. Константин Джамель Хамана. Метою його візиту було напалагдження контактов, знайомство з факультетами і організацією навчального процесу в КПІ.

З огляду на те, що Національна політехнічна школа м. Константин поки що перебуває на самому початку свого становлення (нині ведеться спорудження її корпусів, формуються департаменти, закуповується обладнання і розв'язуються фінансово-організаційні проблеми), досвід відомих технічних ВНЗ її дуже потрібен. Тож професор Хамана висловив велике зацікавлення в розгортанні співпраці з КПІ у найрізноманітніших формах. Як таку співпрацю реалізувати, говорили учасники зустрічі – проректор університету з міжнародних зв'язків

Сергій Сидоренко, начальник управління міжнародних зв'язків Євген Поліщук, начальник навчально-методичного відділу Володимир Головенкін, директор Центру міжнародної освіти Борис Циганок та інші. Тож серед можливих форм співробітництва – відрядження викладачів КПІ до Алжиру, організація стажування алжирських викладачів і дослідників на відповідних їх спеціальностями кафедрах КПІ, навчання алжирських студентів, які отримали на батьківщині ступінь бакалавра, на магістерських програмах тощо. Результатом зустрічі стала домовленість про підготовку рамкової угоди між Київською політехнікою та Національною політехнічною школою м. Константин, у якій мають бути відображені основні напрями спільної діяльності, що, у разі потреби, уточнюватимуться в процесі роботи.

Інф. "КП"

НИМИ ПИШАЄТЬСЯ ФЕЛ Бачить прекрасне в миттєвостях

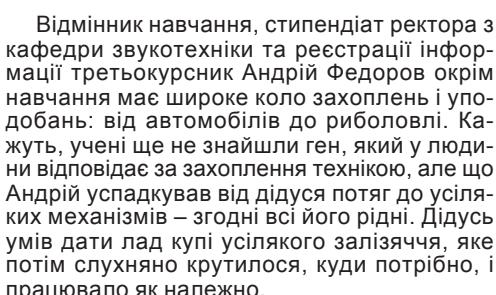
К. Сидоренко

Навряд чи знайдеться на кафедрі звукотехніки та реєстрації інформації (ЗТРІ) факультету електроніки людина, якій не відоме ім'я шестикурсника Кирила Сидоренка. Він активно займається науковою роботою з розробки систем контролю та керування в автомобілях, і в рамках педагогічної практики викладає навчальні дисципліни студентам молодших курсів. Окрім відмінних успіхів у навчанні (у 2012 році отримав диплом бакалавра з відзнакою, нині є стипендіатом ректора), Кирило бере активну участь у житті кафедри та факультету. Харизматичний, дотепний, уміє заволодіти увагою присутніх, він однаково природно почувається за викладацьким столом і з мікрофоном на сцені. Не дарма ж його ім'я з грецької означає "володар".

Кирило є членом оргкомітету та ведучим факультетських свят: Днів факультету (у 2011 та 2012 рр.), ювілейного вечора з нагоди 80-річчя кафедри ЗТРІ, студентських аматорських кінофестивалів (у 2011 та 2012 рр.), також брав активну участь у культурних заходах на міжнародному факультеті. Крім навчання і громадської роботи, знаходить час стежити за літературними новинками, бути в курсі мистецького життя.

А ще юнак має красне хобі: активно займається фото- та відеозйомкою. Разом із друзями захоплено подорожує Україною, де знаходить сюжети для своїх фотозамальовок. Уміє бачити прекрасне в миттєвостях і запрошує нас до того.

Захоплення технікою – спадкове

А. Федоров

Відмінник навчання, стипендіат ректора з кафедри звукотехніки та реєстрації інформації третьокурсник Андрій Федоров окрім навчання має широке коло захоплень і уподобань: від автомобілів до риболовлі. Кажути, учні ще не знайшли ген, який у людини відповідає за захоплення технікою, але що Андрій упадкував від діуса потяг до усіляких механізмів – згодні всі його рідні. Діусь уміє дати лад купі усілякого залізяччя, яке потім слухняно крутилося, куди потрібно, і працювало як належно.

Нині найбільш цікавим для Андрія є вивчення пристріїв електроніки, що застосовуються як складові частини авто-, мото- та велотехніки. Зокрема такі пристрії, як одометри, системи безконтактного електронного запалювання, навігаційні пристрії для транспорту тощо. Як це не дивно, але захоплення технікою та розвитком транспортних засобів тісно пов'язано з іншим захопленням, а саме риболовлею, оскільки, за словами Андрія, "сьогодні все менше стає зручних для риболовлі місць і знаходяться вони все далі у місцевостях без належного транспортного зв'язку. Тому проблема використання відповідних транспортних засобів, забезпечених необхідною електронікою, є дуже актуальною".

За інф. ФЕЛ

Вітаємо нового ректора Магдебурзького університету ім. Отто фон Геріке

Цього року в Магдебурзькому університеті ім. Отто-фон-Геріке, який разом з НТУУ "КПІ" став базою для створення Спільнотої українсько-німецького факультету машинобудування, обрано нового ректора. Ним став професор Й. Штракельян, який дуже багато зробив для напалагдження місців і піділів контактів між КПІ та Магдебурзьким університетом ім. Отто фон Геріке.

На фото: професор Й. Штракельян і стажери з НТУУ "КПІ" – аспірант ММІ Олександр Степаненко (наукова школа проф. Ю.М.Кузнецова "Створення верстатів нового покоління, в тому числі з паралельною кінематикою") та аспірант ФЕА Юрій Гайденко (наукова школа проф. В.Ф.Шинкарена "Генетичні програми складних електромеханічних систем").

Інф. "КП"

Зaproшує Інкубатор інноваційних ідей

Дорогі друзі, як добре, що ви читаєте цю статтю! Запитайте чому? Тому що ця стаття може змінити ваше життя, допоможе реалізуватися та стати успішним підприємцем. Адже у ній мова йдеться про надзвичайно цікаву та дієву організацію на теренах КПІ – Інкубатор інноваційних ідей.

Як показує статистика, загальна частка енергійних та за-поязтих людей у нашому суспільстві складає 5-7%. Це означає, що КПІ вже під час навчання близько 1500 студентів мають унікальні навички або власні ідеї, які б хотіли втілити в життя. Але той, хто наважиться реалізувати власну справу, часто стикається з безліччю перешкод, про які він і не згадувався. Заважає та-кож складна економічна ситуація в країні, жорстка конкуренція на світовому ринку.

Саме це стало поштовхом для Наукового парку і профспілки студентів НТУУ "КПІ" у створенні Інкубатора інноваційних ідей у 2010 році. Ця організація допомагає активізувати найкращу і талановиту молодь КПІ. Студенти можуть звертатися до Інкубатора за допомогою, консультацією, можливим пошуком партнерів та інвесторів для власної ідеї.

Основний цілі, які ставить перед собою Інкубатор інноваційних ідей:

- полегшення механізму реалізації інноваційних студентських проектів та вихід студентів на ринок із власними бізнес-ідеями;

- допомога максимально великій кількості творчих студентів у реалізації своїх проектів;

- допомога інвесторам в обранні якісних бізнес-проектів.

Тепер про те, як працює Інкубатор інноваційних ідей та як саме він втілюється у студентські ідеї в життя.

Спочатку студент приносить свою ідею до координатора Інкубатора інноваційних ідей на своєму факультеті, який допомагає оформити усі необхідні папери та подає заявку до Інкубатора. Крім того, ідею можна принести і безпосередньо в Інкубатор інноваційних ідей. Аналізую заявку, визначає її актуальність Наглядовою радою, до складу якої входять досвідчені вчені. Далі члени команди енергійних, талановитих студентів та аспірантів, які постійно працюють з проектами на добровільний основі, допомагають розробити бізнес-проект. Проекти проходять експертизу, опрацьовуються та обирається

ся стратегія їх просування. Партнери-експерти допомагають у наступних напрямках: розвиток бізнесу, розвиток продуктів, техніко-технологічне забезпечення, захист інтелектуальної власності, маркетинг, юридичний і фінансовий консалтинг, бухгалтерські аспекти. Для найбільш конкурентоспроможних проектів командою Інкубатора формуються презентаційні матеріали. А далі в Науковому парку проводиться зустріч із інвесторами, партнерами, потенційними клієнтами. Таким чином студентська ідея отримує життя!

Окрім реалізації проектів, Інкубатор інноваційних ідей організовує тренінги для формування студентів-підприємців.

Це різноманітні майстер-класи, зустрічі з відомими людьми, які досягли успіху в бізнесі, наочні тренінги, що проводять досвідчені юристи, бухгалтери, інвестори. Проявіть себе, відкрийте нові можливості для розвитку: ви можете здобути навички "три в команді", навчитися управляти проектами, ефективно проводити переговори. Розвивайте свої лідерські якості та ораторську майстерність разом зі своїми друзями – студентами КПІ.

Ви можете зробити Інкубатор інноваційних ідей ще кращим! Як? Кожен студент – яскрава, неповторна і талановита особистість! Станьте членами Інкубатора інноваційних ідей та допомагайте студентам-науковцям, студентам-підприємцям реалізувати їх власні ідеї. Для вас це стане великим досвідом для подальшого життя та роботи. Окрім того, праця в середовищі наполегливих, за-поязтих та енергійних студентів надихає на нові здобутки. Дорогі друзі, ми впевнені, що дочитавши цю статтю, ви замислите над тим, яким повинно бути ваше майбутнє. Дійте вже зараз. Звертайтесь до Інкубатора інноваційних ідей – ми завжди готові прийти на допомогу. Адже ми працюємо заради студентів, заради їх самовдосконалення, розвитку, самореалізації. Не бійтесь, не залишайте свої проекти нереалізованими, передчасно ховаючи їх через неспособність довести до кінця. Принесіть їх до Інкубатора інноваційних ідей – разом ми зробимо вашу мрію реальністю! Чекаємо на вас! Пам'ятайте: об'єднавшись разом у мотивовану інтелектуальну силу, студенти КПІ здатні покращити нашу країну та рідний університет!

Олена Панченко, керівник рекламної групи
Контакти: info@incubator.kpi.ua, тел. 096-956-26-41
Сайт: <http://incubator.kpi.ua>

Навчальна практика на металургійному комбінаті

гадів та емоцій залишили спортивний комплекс ім. Ілліча, екстрем-парк, льодова аrena та багато інших цікавих місць.

Від імені всіх студентів другого курсу спеціальності "Спеціальна металургія" щиро висловлюємо велику подяку завідувачу кафедри фізичного та хімічного фаху факультету, студенти другого курсу за напрямом підготовки "Металургія" щорічно проходять навчальну практику на металургійному комбінаті.

Так і цього року ми, студенти груп ФС-01 та ФС-02, на початку літньої практики відправилися до комбінату ім. Ілліча. Ця поїздка стала надзвичайно цікавою і корисною, адже до цього ми лише уявляли, як насправді проходять процеси виробництва чавуну, сталі, як виглядає обладнання для підготовки сировини та виготовлення металургійної продукції.

До Маріуполя ми дісталися комфорабельним автобусом від комбінату.

А там на нас уже чекав теплий привіт у трохи гуртожитках, де ми безкоштовно мешкали до кінця практики. Упродовж двох тижнів щоранку о 8:00 ми всі збиралися біля своїх гуртожитків, де вже чекав автобус з керівником практики від комбінату О.Л. Белобородовою. Ми відвідали аглофабрику, вапняно-відпалювальний цех, доменній та мартенівський цехи, трубоблокований та киснево-конверторний цехи, цех ремонту мартенівського обладнання, цех холодної прокатки, листопрокатні цехи – стан 1700 та стан 3000, фасонносталеливарний цех.

У вільний від практики час ми відпочивали біля Азовського моря, гуляли мальовничими парками, знаїомилися з визначними місцями – одним словом, сумувати не доводилося. До того ж, чимало цікавих спо-

У КПІ відкрито пам'ятник "студентській мрії" 😊

26 жовтня на території скверу "Поляна" нашого університету відбулося урочисте відкриття пам'ятника студентській мрії – везінню, або, як кажуть покоління студентів, "шарі". Тож і сам монумент виконано у вигляді блискучої кулі. У церемонії взяли участь ректор НТУУ "КПІ" академік Михайло Згуровський, проректор з науково-педагогічної роботи Геннадій Варламов, голова Студентської ради Максим Гусак, народний депутат України, голова Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти Максим Луцький та ін.

"Ідея про відкриття пам'ятника везінню в КПІ виникла досить давно. Це – інтернаціональна традиція студентів багатьох університетів світу, – зазначив ректор КПІ. – Та я погодився з нею лише після того, я побачив численні обговорення цієї ідеї в мережах нашими студентами в позитивному аспекті. Крім того, моє умовою було відійти від символу "шарі" як символу обману і розглядати його як символ успіху оптимістичної "програми", такої важливої і потрібної кожній молоді людині", – додав Михайло Згуровський.

Варто зауважити, що пам'ятник везінню споруджено з ініціативи Максима Луцького. Це його подарунок своїй альма-матер.

Дійсно, так важливо для кожного студента мати своєрідний оберіг, який приносив би успіх і допомагав успішно складати сесії. Як відомо, принаджувати успіх – найпопулярніший студентський ритуал. І студентська братія досі свято вірить в силу таких "обрядів". Чи справді допомагають традиції полегшити життя студентів – скажіть важко, але зробiti його яскравшим і цікавішим – ста відсotkiv!

Лілія Скiba

Делегація профспілкового активу НТУУ "КПІ" 7 жовтня 2012 р. відвідала Технічний університет Молдови. Співробітництво з ТУ Молдови та його профспілковими організаціями триває вже більше 10 років, і ця традиційна зустріч була організована в рамках проведення семінару та обміну досвідом між нашими профспілковими організаціями.

Під час зустрічі учасники обговорили питання організації довузівської профорієнтаційної роботи в ТУМ і КПІ, проблеми працевлаштування за фахом та участь у цих процесах громадської спільноти університетів. Були обговорені шляхи поглиблення співпраці, зокрема інформаційного обміну та підтримки наукових заходів, що проводяться в університетах, культурних та спортивних обмінів групами співробітників. Також були проведені зустрічі з профспілковим активом ТУМ, на яких обговорювались питання трансформації діяльності профспілкових організацій у контексті сучасних умов діяльності університетів, а також необхідність консолідації зусиль для протистояння антитрудовим діям владних інституцій обох країн.

Учасники української делегації широко відзначили нашим молдавським колегам за теплий прийом та насичену ділову програму.

Інф. профкому співробітників

Делегація профкому КПІ відвідала ТУ Молдови

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ІНФОРМУЄ

Міжнародна виставка з освіти

Зустрічайте нас 15-17 листопада 2012 р. на Міжнародній виставці "Освіта та кар'єра 2012" та "Освіта за кордоном", що відбудеться в Національному центрі ділового та культурного співробітництва "Український дім" (м. Київ, вул. Хрестатик, 2).

Уде відбудеться в рамках проекту "Study in Poland" польський павільйон буде представлений на міжнародній виставці "Освіта та кар'єра". Оскільки Україна є пріоритетним партнером польських ВНЗ (кожен четвертий студент-іноземець, який навчається в Польщі, походить з України), участь у цій виставці є традиційною!

Під час цьогорічної Міжнародної виставки "Освіта та кар'єра 2012" та "Освіта за кордоном" ви зможете дізнатися про навчання у Польщі, відвідавши стенд під назвою "Study in Poland". Там ви зможете отримати загальну інформацію про навчання у Польщі від представників Освітнього фонду "Перспективи" та докладну інформацію про навчання в конкретному ВНЗ від менеджерів міжнародних офісів польських університетів.

Запрошуємо вас також на презентації проекту "Study in Poland", які відбудуться у медіа-центрі Національного центру ділового та культурного співробітництва "Український дім".

9 ЛИСТОПАДА – ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА МОВИ

Видатний український громадський діяч Іван Огієнко свого часу сказав: "Мова – це форма нашого життя, життя культурного і національного, це форма національного організування".

Ось уже більше двадцяти років на карті світу існує держава Україна, яку ми прагнемо зробити вірцевою. Ідучи вперед, втілюючи в життя на міряне, варто іноді озирнутися і поглянути, а чи далеко пройшли, чи не звернули на манівці, чи не згубили чогось важливого.

З метою з'ясувати стан функціонування української мови в Національно-му технічному університеті України "КПІ" в 2001 році кафедрою української мови, літератури і культури проводилося анкетування студентів.

Учасникам опитування, якими були студенти 1, 2-х курсів різних факультетів, пропонувалось дати відповідь на десять запитань. Про отримані результати тоді поінформувала газета "Київський політехнік".

У 2011-му від того заходу минуло 10 років, і бажання ще раз проаналізувати ситуацію спонукало до повторного опитування, у якому, як і попереднього разу, брали участь студенти 1, 2-х курсів різних факультетів. Результати наведено в таблиці.

Власне, цифри говорять самі за себе. Проте на деякі моменти хотілось бы звернути увагу.

Звичайно, в першу чергу, слід зазначити збільшення відсотка активних носіїв української мови. хоча середній бар'єр залишився неподоланим, але зростання досить помітне, у 2001 р. – 31%, у 2011 р. – 48%.

У відповідях щодо мовної ситуації в навчальному процесі університету

(питання 2,3) цифри майже не змінилися. Хіба що зменшилась кількість студентів, яким краще сприймати лекційний матеріал російською мовою: 15% у 2001 р. та 9% у 2011 р.

Про збільшення активного функціонування української мови серед молоді університету свідчать цифри у відповіді на 4-те питання. Так, у процесі спілкування на поспішали переходити на російську в 2011 р. 31% опитаних, а у 2001 р. таких було лише 6%.

Відповіді на питання щодо мовних уподобань при перегляді художнього фільму виявили явне збільшення

відсотка студентів, які завжди розмовляють українською мовою (40% у 2011 р., 25% у 2001 р.), та зменшення тих, хто не вміє і не хоче нею розмовляти.

Як бачимо, зменшився і відсоток тих, для кого володіння українською мовою є характерною ознакою інтелігенції і селянства. Переважна більшість опитаних у 2011 році вважають, що така ознака є свідченням належності до української нації (36%), держави (26%). Серед інших варіантів у відповіді на це питання студенти у 2011 році зазначали: проживання в Західній Україні, україномовних регіонах; патріотизм; освіченість; належність до еліти.

Особливо хотілося б звернути увагу на статистику щодо відповіді на останнє (10) питання. Як бачимо, реальність внесла свої корективи. Якщо у 2001 р. відсоток молодих людей, які вважали, що кар'єра може залежати від знання чи незнання української мови становив 85%, то у 2011 р. таких уже 65%. Це, звичайно, теж немало. Але тенденція до зменшення ролі державної мови як одного з основних чинників при формуванні виробничих відносин – симптом невтішний.

Утім маємо надію, що наша мудра молодь, перебираючи у свої руки важелі управління державою, зуміє і набуту примножити, і втрачене повернути, і забуте відродити. Бо як оптимістично й авторитетно запевняє Л.В.Костенко: "Ти лиш хрест збудуй, а люди в нього прийдуть".

Ю.Л.Бондаренко,
викладач кафедри української мови,
літератури і культури ФЛ

Питання	2001 рік	2011 рік
	кількість студентів 376	кількість у відсотках 100
	кількість студентів 244	кількість у відсотках 100
1. Яким мовом ви думаете?		
а) російською;	260	69%
б) українською;	116	31%
2. Яким мовом переважно подається лекційний матеріал на Шахмату юрис?		
а) українською;	288	77%
б) російською;	88	23%
3. Яким мовом ви вразде спіймаете лекційний матеріал?		
а) українською;	160	43%
б) російською;	59	15%
в) однаково;	157	42%
4. Якщо до Вас звертається російською мовою, яким мовом ви відповідате?		
а) російською;	352	94%
б) українською;	24	6%
5. Якщо до Вас звертається українською мовою, яким мовом ви відповідате?		
а) українською;	291	77%
б) російською;	85	23%
6. Чи має для Вас прізвичкою значення мова художнього фільму, який подобається?		
а) жадно переглянути російським фільмом;	85	17%
б) жадно переглянути українським фільмом;	33	9%
в) байдуже, якою фільм цікавий.	278	74%
7. Яким мовом ви вразде спіймаете перекладу літературу?		
а) російською;	229	60%
б) українською;	111	30%
в) наважаю читати мовю оригіналу.	36	10%
8. Що особисто Вам заважає спілкуватися українською мовою?		
а) склонність;	52	14%
б) немає;	49	13%
в) не хочу;	182	48%
г) завади розмовляти.	93	25%
9. Як Ви вважаєте, вільне володіння українською мовою сьогодні важливість до:		
а) української національності;	142	38%
б) української держави;	81	22%
в) української інтелігенції;	109	29%
г) українського селянства;	32	8%
д) інші характеристики.	32	9%
10. Як Ви вважаєте, знання чи незнання української мови впливатиме на Вашу кар'єру?		
а) все;	319	85%
б) ж..	57	15%

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного

університету України

«Київський політехнічний інститут»

<http://www.kpi.ua/kp>

03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
gazeta@kpi.ua
гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН
Л.М.КОТОВСЬКА